

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nunc Electi Episcopi Vgentini, Tractatus De Canonicis, Et
Dignitatibus, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

38 Canonici in electionibus capitulariter faciendis an teneantur seruare
formam cap. quia propter, de elect. & quæ dicatur maior pars, & sanior
Capituli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

opinionem exprimere nomina saltem quando collegium est paruum. Aduertit tamen Fontanel. de pactis nupt. tom. 1. claus. 2. sub num. 8. quod omisso subscriptionis Canonorum in contractu necessaria, non inualidat contractum.

- 32 Canonici vocatus ad Capitulum ad approbandum, vel contradicendum, si in eo praesens Capitularibus resolutionibus tacuerit, habetur pro consentiente. Innoc. in cap. 1. n. 4. vbi Abb. num. 13. de his quae fiunt à maiori parte Cap. Parif. cons. 76. num. 6. cum seqq. lib. 4. Stephan. decis. 708. num. 4. Rota decis. 388. num. 41. q. 5. diuersor.

CAPVT XXXVIII.

Canonici in electionibus Capitulariter faciendis an teneantur seruare formam cap. quia propter, de election. & quae dicatur maior pars, & sanior Capituli?

SVMMARIVM.

- 1 Canonatus, seu inferiorum Dignitatum in electionibus in Ecclesiis Collegiatis existentium non est necessario seruanda forma cap. quia propter, de elect.
- 2 Ecclesia non videatur per inferiores, sed per primam Dignitatem.
- 3 Capituli potestas in maiori, & saniori parte Canonorum consistit, quod enim maior pars Capituli facit, à toto Capitulo intelligitur factum, & appellationem non admittit.
- 4 Capituli maior pars numeri non sufficit nisi & ratione sanior probetur.
- 5 Capituli sanior pars quod sentit id amplectendum est.
- 6 Pars sanior praefertur maiori numero nisi in numero magnus esset excessus.
- 7 Electio non confirmatur nisi constet copulatiue factam esse à maiori, & saniori parte Capituli.
- 8 Pars Suffragiorum quam sit sanior non amplius inquiritur, sed tantummodo minor, vel maior ipsorum numerus respicitur.
- 9 Pars maior sumenda est respectu totius, non respectu aliarum partium.
- 10 Electionem Canonorum ad utilitatem non sufficit habere maiorem partem suffragiorum respectu minoris, sed ulterius necessario requiritur habere maiorem partem respectu totius Capituli.
- 11 Votum habentes in electione computantur tantum in maiori parte suffragiorum.

12 Voti in computatione non est habenda ratio illorum, qui recedunt à loco ubi facienda est electio, nec illorum, qui noluerunt votare.

13 Capituli totius, & omnino Canonorum consensus requiritur quando negotium de quo agitur, singulos consenserint Canonicos separatim, & principaliter, non verò secundario.

14 Citatio eius, cuius principaliter interest, est necessaria, non autem illius, qui in consequentiam ladi potest.

15 In electionibus, in quibus requiritur Episcopi confirmatio, non habet vocem Episcopus.

16 Mandatum Procura Capituli quomodo constituitur, & renouetur?

In electionibus Canonatum, seu inferiorum Dignitatum in Ecclesiis Collegiatis existentium non est necessario seruanda forma cap. quia propter, de elect. sed sufficiunt ad id singulares consensus existentium in Capitulo, dummodo praestetur in communi, & omnibus collegialiter congregatis: nam si electus simpliciter à maiori, & saniori parte, ius habebit in electione. Ita Syluest. in summa verb. electio 2. quest. 1. Abb. in cap. Ecclesia vestra, numer. 7. de elect. & ibi Imol. numer. 3. Franc. Marc. Delphin. decis. 922. numer. 3. part. 1. Frat. Ludouic. Miranda in man. Praelat. tom. 2. question. 23. art. 3. conclus. 2. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 19. num. 10. Rot. in Leodien. Decanatus 15. Decembris 1627. coram R. P. D. meo Pironano. Ratio est, quia Ecclesia non videatur per inferiores, sed per primam Dignitatem, glos. Abb. Ioan. Andr. Butr. & Imol. in d. cap. quia propter Franc. Marc. d. decis. 922. numer. 1. Rot. in d. Leodien. Canonatus.

Potestas Capituli in maiori & saniori parte Canonorum consistit; electio enim ut sit valida, debet fieri à maiori parte Capituli, cap. quia propter cap. in Genesi. cap. dudum il. de elect. Rota in Leodien. Decanatus 26. Februarij 1627. coram b. m. Patriarcha Manzanedo & in Pampilon. Canonatus de Roncesualles 22. Maij 1628. & 23. Maij 1631. coram Duno-Zetto iun. & 14. Nouembris eiusdem anni coram R. P. D. Pironano: quod enim maior pars Capituli facit, à toto Capitulo intelligitur factum, cap. 1. de his, quae fiunt à maiori parte Cap. Duen. reg. 296. Bernard. regul. 449. Hyppol. de Marfil. sing. 276. & alij citati à Cened. ad Decretal. collect. 120. numer. 1. & appellationem admittit, dict. cap. 1. ibi, appellatione remota praeualeat, &c. Rebuff. tom. 3. ad leges Galliae, tract. de appellat. art. 7. glos. 2. numer. 33. vers. 18. Sigism. Scacc.

cod. tract. q. 17. limit. 25. num. 1. vbi num. limitat
 ut procedat quando appellatur ex rationabili
 causa: Et actus gestus à nonnullis capitulari-
 bus maiori parte contradicente, est nullus,
 Seraphin. *decis. 1091. num. 5.* An vota extra
 Capitulum lata augeant numerum eligen-
 tium? Vide Rot. *decis. 540. num. 2. & 3. p. 2. in*
posthumis. Farin. alijs *p. 4. recent.*

4 Non satis est autem maior pars numero,
 nisi & ratione sanior probeatur, *d. c. quia pro-*
pter, ibi, vel maior, & sanior pars Capituli. Lu-
 dou. Miranda *d. quest. 22. art. 27. in princ. &*
concl. 1. Tambur. *de iure Abbatum tom. 1. dis-*
putat. 5. quest. 6. numero 13. Lauor. *var. lucub.*
tom. 1. tit. 4. cap. 19. numer. 83. ibi numero 84.
 subdit quòd particula illa *maior*, intelli-
 gitur respectu muneris, & alia, *sanior*, deno-
 tat auctoritatem, zelum, & meritum electo-
 rum.

5 Nam etsi maior pars aliquid decernat, ra-
 tioni tamen, vel pietati minimè huius probe-
 tur, nihil efficit, sed minor pars sanior habe-
 tur pro maiori *cap. fin. 9. distinct. c. Ecclesia ve-*
stra 57. de elect. id verò est amplectendum
 quod sanior pars Capituli sentit, non verò so-
 lum quòd maior pars numeri, *cap. coram 35.*
de elect. Ioan. Garc. *de nobilib. glos. 3. §. 2. num.*
620. in med. nam ¶ pars sanior præfertur maio-
 ri numero, nisi in numero magnus esset ex-
 cessus, Menoch. *de præsumpt. lib. 9. præsumpt.*
84. numer. 4. Vnde ad validitatem electionis
 non sufficit quòd à maiori parte fiat nisi etià
 illa maior pars sit sanior, ut per *d. cap. Eccle-*
sia vestra resoluit Ludou. Miranda *d. tom. 2.*
7 q. 2. art. 17. concl. 3. ¶ non enim confirmatur
 nisi constet copulatiuè factam esse à maiori,
 & saniori parte Capituli, Rendina *in prompt.*
recep. sent. tom. 1. tit. 36. num. 3. nam maior pars
 dicitur non solum, quæ est maioris numeri,
 sed etiam quæ sanioris iudicij, Menoch. *conf.*
96. num. 12.

8 Cum verò ex inuestigatione quænam ef-
 fet maior, & sanior pars, plura orientur in-
 conuenientia, iam hodie, & maxime stante
 dispositione Concilij Trident. *sess. 25. de Regu-*
lar. cap. 6. non amplius inquiritur quænam
 suffragiorum pars sit sanior, sed tantummodo
 maior, seu minor ipsorum numerus respici-
 tur, cum in hunc sensum maior pars ipsius
 Capituli sanior præsumatur, si persona ele-
 cta non sit indignior, ut per Francisc. Marc.
 Delphin. *decis. 782. num. 3. lib. 1. Surd. tom. 4. de*
Relig. tract. 8. lib. 2. cap. 5. num. 13. Sigism. à Bo-
 nonia *de elect. dub. 38. num. 8.* Lauor. *decis. tit. 4.*
cap. 19. num. 89. Tamburin. *d. tom. 1. disput. 5. q. 6.*
n. 21. Rot. *in nullius seu Pampilonen. Canonica-*
tus de Roncesualles 12. May 1628. coram R. P.
 D. Duno Zetto.

9 Quæ quidem maior pars sumenda est re-
 spectu totius, non respectu aliarum partium

ut tenet Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verb. Ca-*
pitulum, num. 13. pag. 85. & ¶ ideo in electioni-
 bus Canonicis ad validitatem ipsarum non
 sufficit habere maiorem partem suffragiorum
 respectu minoris, sed ulterius necessariò re-
 quiritur habere maiorem partem respectu to-
 tius Capituli, Abb. *in d. cap. Ecclesia vestra,*
num. 1. & 4. & consil. 25. numer. 4. lib. 2. Franc.
 Marc. Delphin. *decis. 1032. num. 1. & decis. 1504.*
num. 1. parte 1. Roch. de iurepatr. verb. honorifi-
cum, q. 8. Lambert. cod. tract. parte 3. lib. 2. Or-
din. Ludou. Mirand. d. tom. 2. q. 23. articul. 24. &
fuit resolutum in Meten. Monasterij 25. Iunij
1621. coram Reuerendiss. D. meo Coccino, & in
Tarraconen. Abbatia 14. Ianuarij 1630. coram
R. P. D. Duran nunc Archiepisc. Tarraconen.
inter eius impressas decis. 232. & in d. Pampi-
lonen. Canoniatum coram R. P. D. Piruano,
Ferentil. ad decis. Buratti 809 n. 10.

Computantur autem in hoc numero hi
 solum, qui in eadem electione votum habue-
 runt, ut per Abb. *in Ecclesia vestra numer. 1.*
 Ludou. Mirand. *d. artic. 14.* Non enim au-
 gent numerum eligentium vota extra Capi-
 tulum, & post factum scrutinium data, Host.
in cap. in Genesi 55. num. 17. in princ. de elect.
 vbi Ioan. Andr. *num. 18. circa med. Anch. col.*
3. in 5. notab. circa fin. & Card. col. 4. in 1. appe-
lit. Ferentil. in annot. ad decis. 351. Buratti lit.
C. num. 13. & ¶ ideo non est habenda ratio
 in huiusmodi computatione de votis illo-
 rum, qui recedunt à loco, vbi facienda est
 electio, *cap. cum nobis, vbi Abb. num. 3. de elect.*
 nec illorum, qui noluerunt votare, *glos. verb.*
quo in facto, ante fin. vers. & in reb. in Clemen.
quod circa, vbi Vitalin. numero 29. vers. aut
fuerint vocari, de elect. Nau. consil. 7. num. 1. cod.
titul. in nouis Fr. Emman. quest. Regular. tom.
2. quest. 52. art. 13. quos sequuta est Rot. *in*
Cesaraugustana elect. 20. Martij 1623. coram
Reuerendissimo D. meo Coccino Decano, confir-
mata 21. Iunij 1624. coram bona memor. Bu-
ratto inter eius impressas decis. 812.

Verum vno casu non maior pars, sed totu-
 tum Capitulum obtinet potestatem, & om-
 nium Canonicorum consensus requiritur,
 quando scilicet negotium, de quo agitur,
 singulos concernit Canonicos separatim, co-
 namque casu singulorum consensus, requi-
 ritur, *glos. verb. institutum, vers. sed ut singuli,*
in cap. cum omnes, de constitut. Duen. reg. 295.
 Anton. Gom. *tom. varia. cap. 3. num. 14. Aze-*
 ued. *ad Curiam Pisana lib. 2. cap. 14. Villag.*
in tract. de rebus Ecclesia non alien. lib. 1. parte 1.
cap. 101. num. 7. & 8. cap. 102. numer. 7. Ego
 ipse in collect. *ad d. cap. cum omnes à numero 6.*
 me citato in illo loco Diana *resolut. moral. par-*
te 1. tract. 3. resolut. 29. & ita contractio vnus
 sufficit in his, quæ competunt iure singulari,
 ut per Abb. *numero 7. vers. & dico, Butr. num.*
 18.

18. & Bero numer. 58. in d. cap. cum omnes, Caualer. decis. 134. numer. 5. Intellige de singulis, de quorum præiudicio singulariter agitur, secus si secundario, gloss. ultim. in cap. quamvis pactum, de pactis lib. 6. Tiraquell. in tract. res inter alios, in princ. numer. 10. & 11. Nam eodem modo citatio eius, cuius principaliter interest, est necessaria, non autem illius, qui in consequentiam lædi potest, vt per gloss. in leg. de vnoquoque, ff. de re iudic. resoluunt Bellacomb. tom. 2. commun. opin. pag. mibi 285. numer. 4. Hippol. consil. 113. à numero 54. Gam. Lusitan. decis. 195. & decis. 207. numer. 2. Perez ad l. 1. tit. 2. lib. 2. Ordin. pag. 93. Menoch. consil. 311. numer. 14. Surd. decis. 256. numer. 1.

14 Sed & minor pars quandoque totam obtinet potestatem, veluti quando maior pars rationi non adherere probatur, vt dictum est, si cut & quando in poenam priuationis ob culpam aliquam incidisset, cap. bone il primo, cap. cum nobis, de elect. cum similibus, sed de his alio in loco commodius dicemus.

15 Licet in beneficiorum collationibus tantam vocem habeat Episcopus, quantam ipsum Capitulum, Host. in cap. postulastis, de concess. prebend. Rota decis. 193. numer. 1. p. 2. recentissim. in posthumis, declarando, vt supra diximus cap. 14. numer. 8. id tamen locum non habet in electionibus, in quibus requiritur eiusdem Episcopi, confirmatio, cum simul esse non possit, vt Episcopus eligat, & confirmet, Abb. in cap. postulastis numer. 11. de concess. prebend. Imol. numer. 13. Butr. in 1. quest. sub numer. 8. Cardin. in 7. opposit. & Anchar. n. 5. vers. ex hoc colligere; cum ab inferiore procedat electio, confirmatio verò à superiore. Host. in sum. tit. de elect. numer. 27. & tit. de confirm. vtili n. 5. Nec valet Episcopus actum à se factum eodem iure, quo illum fecit, confirmare, Butr. in d. cap. postulastis, sub n. 4. & 5. Refert Rota decis. 193. n. 1. p. 2. in posth. Farin. alias p. 4. recent.

16 Denique aduertendum duxi Capituli mandatum procuræ esse validum, licet in eo non dicatur capitulariter Canonicos fuisse congregatos, & capitulari nomine procuratorem constituisse, si dicatur, enumeratis pluribus Canonicis, Capitulum congregatum in tali capella constituisse procuratorem, &c. Ita Achil. de Grassis decis. 291. alias 2. de his, que sunt à maiori parte Cap. vbi aduertit numer. 3. præsumi Capituli duas partes fuisse præsentem in constitutione procuratoris. Et istud mandatum Capitulariter factum, non potest nisi capitulariter reuocari, cum eodem modo debuisset reuocari, quo processit institutio, ita Beroi. in cap. cum omnes, numer. 85. de consil. Federic. de Senis consil. 100. n. 5. vers. vbi autem esset constitutus, vbi quòd procurator Barbos. de Canonic. & Dignitatib.

constitutus à collegio reuocari non potest per paucos, quamuis nec per maiorem partem, nisi collegialiter, Seraph. decis. 1247. numer. 2. vbi quòd mandatum capitulariter factum non potest reuocari per aliquos de Capitulo, nec vt singulos, neque capitulariter, si sit minor pars Capituli, Rota in Hispaniarum mandati 15. Decembris 1625. coram Reuerendissimo D. meo Coccino, & 2. Martij 1626. coram eodem, impressa per Ludou. Posti. post suum tractat. mandati de manuteneudo decis. 199.

CAPVT XXXIX.

Canonici absentes quando, & quomodo ad Canonicales tractatus vocandi sint?

SUMMARIVM.

- 1 Canonici absentes in quibus casibus vocandi sint? ostenditur.
- 2 Canonici presentes in loco in tribus casibus vocandi sunt per signa solita siue campana, siue vna vocis, absentes verò in prouincia per litteras, vel nuncium.
- 3 Canonici ad electionem vocandi sunt qui sunt in prouincia, siue Diocesi, maxime quando absentia non est affectata.
- 4 Canonici absentes in electionibus non sunt vocandi per sonum campana, sed per nuncium, vel litteras.
- 5 Canonicorum absentium vocatio ad electionem facienda est singulariter, & personaliter si sciatur vbi degat, & commode, ac sine periculo fieri possit: si verò nesciatur vbi commorentur, facienda erit per publicum edictum.
- 6 Residentiam facere quis præsumitur vbi habitare consuevit.
- 7 Nuncio præsertim iurato creditur an aliquis ex vocalibus absens sit vocatus necne.
- 8 Canonici si vocati intra assignatum terminum competentem non venerint, non sunt de cætero expectandi, nisi absque periculo & incommodo expectari possent.
- 9 Electores si ad electionem vocauerunt eos, quos vocare non tenebantur, an expectare illos usque ad terminum præfixum teneantur, ostenditur.
- 10 Capitulum non tenetur expectare vt quis promoueatur ad sacros Ordines intra tempus à iure electioni faciendæ præfixum.
- 11 Electionis faciendæ tempore si absens iusto impedimento detineatur, vnum, vel plures poterit procuratores constituere, qui

T per